خبر

میراث بولتون هرج و مرج، عدم کارایی

● خروج جان بولتون از پست مشاور امنیت ملی آمریکا که رئیس‌جمهوری این کشور از آن به عنوان اخراج و بولتون به عنوان استعفا یاد می‌کند، منطقی و سر رسیده بود. در سرمقاله گاردین با اشاره به بحث برکناری ناگهانی جان بولتون از سمت مشاور امنیت ملی آمریکا، آمده است: «بولتون، یک ایدئولوگ غیرقابل تغییر، یدی طولا در تشویق اقدام نظامی علیه دشمنان آمریکا دارد که ترامپ مقاومت می‌کرد و مخالف مذاکرات با کشورهایی چون کره‌شمالی و ایران بود که مورد تمایل رئیس‌جمهوری آمریکا است. او برای خوشایند ترامپ تغییری در نظراتش ایجاد نکرد و در عوض با کسانی که به ساز ترامپ می‌رقصند از جمله مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا، مقابله کرد. قطعا این سخن ترامپ که در پیامی توییتری مطرح شد، حقیقت دارد: من قویا با بسیاری از پیشنهادات جان بولتون مخالف هستم، همچون دیگران در دولت. در عین حال، بولتون را که در دولت‌های جمهوری‌خواه پیشین خدمت کرده بود، نمی‌توان بابت این نزاع سرزنش کرد. زمانی که ترامپ بولتون را در آوریل سال گذشته به استخدام درآورد، دیدگاه‌های فوق‌افراطی و عادت به نبرد داخلی بوروکراتیک او کاملا شناخته‌شده و انگشت‌نما بود. اما رئیس‌جمهوری آمریکا در شکار برای سومین مشاور امنیت ملی خود در ۱۵ ماه، به‌سادگی حقایق را نادیده گرفت. ظاهرا علت انتخاب بولتون این بود که ترامپ از دیدن او در تلویزیون لذت می‌برد.

برعکس، با توجه به میزان ناهماهنگی بولتون با اولویت‌های ترامپ، او تلاش داشت تا حد منصفانه‌ای دستاورد داشته باشد که عمدتا منفی بود. هفته گذشته او ترامپ را متقاعد کرد تا گفت‌وگوها با طالبان افغانستان را بعد از یک سال تلاش وزارت خارجه آمریکا برای عقد توافق، زیر پای بگذارد. به لحاظ سنتی، مسئولیت اصلی مشاور امنیت ملی آمریکا نظارت بر روند سیاست‌گذاری منظم است که شامل وزارت خارجه، پنتاگون و آژانس‌های اطلاعاتی می‌شود و آماده‌سازی تصمیمات بزرگ برای رئیس‌جمهوری آمریکا. بولتون این کار را انجام نداد. در عوض، او ابتکار عمل‌های دیگران مثل مذاکرات کره‌شمالی و گفت‌وگوهای افغانستان را هدف می‌گرفت و دلایل مورد نظر خودش مانند مناقشه بی‌معنا علیه دیوان بین‌المللی کیفری را دنبال می‌کرد. او سردمدار کودتای ناکام علیه نیکلاس مادورو، رئیس‌جمهوری ونزوئلا بود که ناموفق ماند.

البته این ناکارآمدی از سوی ترامپ که هیچ تمایلی به روند منظم نشان نداده است، مورد تأیید و حتی تشویق قرار گرفت. رئیس‌جمهوری آمریکا در دوره تصدی بولتون به طور ناگهانی از حمله به ایران و همچنین صلح با طالبان صرف‌نظر کرد و دنبال‌کردن مواضع الاکلنگی او درباره چین غیرممکن بوده است. او به‌تازگی به خبرنگاران گفت: «متأسفم، این راهی است که من مذاکره می‌کنم». چهارمین مشاور امنیت ملی آمریکا در صورتی که ترامپ بتواند جایگزینی بیابد، باید نسبت به بولتون بسیار انعطاف‌پذیرتر باشد.

فرمان ترامپ برای گسترش تحریم‌ها علیه «تروریسم»

● کاخ سفید اعلام کرد رئیس‌جمهوری آمریکا با صدور دستور اجرائی جدیدی اختیارات وزارت خزانه‌داری برای تحریم «رهبران گروه‌های تروریستی در سراسر جهان بدون مرتبط‌کردن آنها با اقدامات خاصی» را گسترش داد. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، در بیانیه‌ای که سه‌شنبه از سوی کاخ سفید منتشر شد، تاکید کرد: یک دستور اجرائی برای مدرن‌سازی و گسترش تحریم‌ها برای مقابله با تروریسم صادر کرده‌ام.

او افزود: این فرمان توانایی ما در استفاده از تحریم‌های قدرتمند برای هدف‌گرفتن تروریست‌ها و حامیانشان را تقویت و آنها را از حمایت مالی، تجهیزاتی و لجستیکی در سراسر جهان محروم می‌کند. نهادهای مالی خارجی اکنون مطلع هستند اگر آگاهانه هرگونه تعامل مهمی با تروریست‌ها و حامیان تروریست‌ها داشته باشند، با خطر تحریم مواجه هستند. مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا و استیون منوچین، وزیر خزانه‌داری آمریکا، در جریان دیدار با خبرنگاران در کاخ سفید جزئیاتی ارائه کردند. پمپئو گفت این فرمان اجرائی یک دستور پیشین را اصلاح می‌کند که به وزارت خارجه و وزارت خزانه‌داری آمریکا اجازه می‌دهد مستقیما رهبران گروه‌های تروریستی و حامیان آنها را بدون مرتبط‌کردن آنها به اقدامات خاص هدف بگیرند.

او همچنین افزود: این فرمان به طور مؤثرتر و کارآمدتر اشخاص و نهادهایی را هدف می‌گیرد که در امر آموزش تروریست‌ها دخیل هستند و اختیارات جدیدی برای تحریم نهادهای ملی خارجی که آگاهانه با تروریست‌ها تعامل دارند، در نظر می‌گیرد. وزیر خزانه‌داری آمریکا هم تأکید کرد فرمان اجرائی ترامپ «به طور چشمگیری قابلیت ما در شناسایی، تحریم و ایجاد بازدارندگی مقابل عاملان تروریسم در سراسر جهان را تقویت می‌کند».

گمانه‌زنی رسانه‌ها درباره چهارمین مشاور امنیت ملی دونالد ترامپ

مشاور بولتون و پمپئو در لیست انتظار

با اخراج جان بولتون از سمت مشاور امنیت ملی کاخ سفید، گمانه‌ها و رایزنی‌ها برای چهارمین مشاور امنیت ملی ترامپ در کمتر از سه سال اخیر آغاز شد. رئیس‌جمهور ایالات متحده که در ماه‌های اخیر اختلافاتش با بولتون بر سر چالش‌های مهم سیاست خارجی این کشور از جمله در مورد ایران، کره‌شمالی، افغانستان و ونزوئلا به اوج رسیده بود، سرانجام این دیپلمات محافظه‌کار ۷۰ساله را اخراج کرد تا رکورددار تغییر مشاوران امنیت ملی در میان رؤسای جمهور ایالات متحده باشد. ترامپ از ژانویه ۲۰۱۷ تاکنون مایک فلین، هربرت مک‌مستر و جان بولتون را به سمت مشاور امنیت ملی که تأثیرگذارترین شخص بر رئیس‌جمهور در حوزه سیاست خارجی آمریکا به شمار می‌آید، منصوب و برکنار کرده است. با اخراج بولتون، کاخ سفید اعلام کرد که چارلز کوپرمن معاون بولتون موقتا جانشین او خواهد بود و در روزهای آینده مشاور امنیت ملی جدید رئیس‌جمهور آمریکا معرفی خواهد شد. از همان دقایق اول گمانه‌زنی رسانه‌ها در مورد جانشین احتمالی بولتون آغاز شد. حلقه افراد نزدیک به ترامپ، قبل از هر چیز توجه رسانه‌ها را به خود جلب کرد اما در سه سال اخیر اختلاف‌ها و تنش‌ها به‌اندازه‌ای بوده که دیگر نمی‌توان گزینه مناسبی را در حلقه نزدیکان رئیس‌جمهور آمریکا یافت. اما با بازترکردن این حلقه چند نام کوچک و بزرگ خودنمایی می‌کند. فرد فلیتز رئیس دفتر سابق جان بولتون، کیث کلوگ ژنرال بازنشسته که پیش از این مدتی به‌طور موقت مشاور امنیت ملی رئیس‌جمهور آمریکا بود، جک کین نظامی سابق ارتش آمریکا که در حال حاضر مشاور امنیت ملی مایک پنس معاون ترامپ است، رابرت بلیر مشاور میک مولوانی سرپرست ستاد ارتش ایالات متحده و رابرت اوبرین فرستاده ویژه ترامپ در امور گروگان‌ها؛ اما نام‌های بزرگ‌تری در مقایسه با این نام‌ها مورد توجه قرار گرفته‌اند.

چارلز کوپرمن

کوپرمن در ماه ژانویه ۲۰۱۹ از سوی ترامپ به عنوان معاون مشاور امنیت ملی منصوب شد. کوپرمن ۶۸ساله که از مقام‌های رسمی دولت رونالد ریگان محسوب می‌شد، در سال‌های گذشته با کمپانی‌های بویینگ و لاکهید مارتین همکاری‌های دفاعی داشت. رابطه کوپرمن و بولتون به ۹ ماه اخیر در دولت ترامپ محدود نمی‌شود. این دو سابقه همکاری حدود ۳۰ساله دارند. کوپرمن که یهودی و عضو حزب جمهوری‌خواه است، دکترای مطالعات استراتژیک از دانشگاه کالیفرنیای جنوبی و فوق لیسانس روابط بین‌الملل از دانشگاه بریتیش‌کلمبیا دارد. او در دولت ریگان سمت‌هایی از جمله مدیر اجرائی کاخ سفید، اداره ملی هوافضا، کمیته مشورتی رئیس‌جمهوری در امور کنترل تسلیحات و خلع سلاح را بر عهده داشت.

بولتون در ماه ژانویه پس از انتصاب کوپرمن به عنوان معاون خود از سوی ترامپ، به تمجید از این همکار سال‌های متمادی خود پرداخت و گفت: «چارلی در بیش از ۳۰ سال اخیر مشاور من بوده و در دولت رئیس‌جمهور ترامپ هم همین سمت را در کنار من خواهد داشت. چارلی تجربیات و تخصص قابل توجهی در حوزه دفاعی، کنترل تسلیحات و برنامه‌های فضایی دارد و از این منظر می‌تواند کمک بزرگی برای رئیس‌جمهور باشد».

منتقدان کوپرمن با توجه به نزدیکی فکری او و بولتون، نه‌تنها تفاوتی میان این دو نفر قائل نیستند بلکه کوپرمن را یک چهره محافظه‌کار تندرو می‌دانند که به‌اندازه بولتون در برابر دوربین‌ها نبوده و برای افکار عمومی چندان شناخته‌شده نیست. این منتقدان به همکاری کوپرمن با یکی از جنجالی‌ترین مخالفان اسلام‌گرایی به نام فرانک گافنی اشاره می‌کنند.

این همکاری در «مرکز سیاست امنیتی» در سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۰ رقم خورده است. این مرکز یکی از مروجان تئوری نفوذ اخوان‌المسلمین در ساختار حکومت ایالات متحده است.

مدیر اجرائی شورای روابط اسلامی آمریکا با ابراز نگرانی از انتصاب کوپرمن به عنوان جانشین موقت بولتون در بیانیه‌ای گفت: «با اینکه خروج بولتون از دولت آمریکا اقدامی مثبت بوده اما جایگزینی یک اسلام‌هراس دیگر به جای او نمی‌تواند با استقبال روبه‌رو شود. مرکز سیاست امنیتی همچنان به انتشار دیدگاه‌های ضداسلامی خود ادامه می‌دهد و کوپرمن هم رابطه‌ای نزدیک با این مرکز دارد. جایز نیست که چنین فردی یکی از مهم‌ترین سمت‌های امنیتی جهان را عهده‌دار شود».

«جفری کای» نویسنده آمریکایی که در مورد شکنجه‌های سیا تحقیق می‌کند، در اولین واکنش خود به انتصاب کوپرمن، او را «اسلام‌هراس نئاندرتال ریگانی» خواند که «هیولایی در صنعت دفاعی» محسوب می‌شود و «رابطه‌ای بسیار نزدیک با جان بولتون» دارد. کای همچنین به طعنه گفت «این روزها با وجود تغییراتی که به سرعت در واشنگتن رخ می‌دهد، آب از آب تکان نمی‌خورد».

یکی از مقام‌های دولت آمریکا که در جریان تحولات اخیر قرار دارد، نگاه دیگری به کوپرمن دارد. او به نیویورک‌تایمز می‌گوید: «رئیس‌جمهور ترامپ واقع‌گرایی کوپرمن را می‌ستاید و آن را به دیدگاه ایدئولوژیک بولتون ترجیح می‌دهد. اگر رئیس‌جمهور خواستار برنامه‌ریزی بلندمدت در حوزه امنیت ملی است کوپرمن گزینه مناسبی است و بر افرادی با تفکرات بولتون ارجحیت دارد».

استفن بیگان

نماینده ویژه ایالات متحده در امور کره‌شمالی از دیگر گزینه‌های سمت مشاور امنیت ملی ترامپ است. بیگان نیز مانند ترامپ تنش‌های متعددی با بولتون بر سر بحران شبه‌جزیره کره و مذاکره با کره‌شمالی داشت و خلاف بولتون معتقد است اتخاذ سیاست سخت‌گیرانه در قبال پیونگ‌یانگ نمی‌تواند به پایان بحران هسته‌ای شبه‌جزیره کره کمک کند. بیگان را باید یک تکنوکرات دانست که در مقابل بولتون با دیدگاه‌های ایدئولوژیک قرار دارد. او به‌تازگی رابطه خود با ترامپ و مایک پومپئو، وزیر خارجه آمریکا را نزدیک‌تر کرده است.

چارلز کوپرمن
معاون جان بولتون

برایان هوک

نماینده ویژه دولت آمریکا در امور ایران هم از شانس‌های سمت مشاور امنیت ملی ترامپ به شمار می‌آید. برایان هوک که در حال حاضر مشاور ارشد پمپئو است، از معدود بازماندگان دوره رکس تیلرسون در وزارت خارجه آمریکا محسوب می‌شود. یکی از مقام‌های وزارت خارجه آمریکا می‌گوید ترامپ از رویکرد هوک در قبال ایران بسیار راضی و خواهان ادامه این استراتژی است. نکته قابل توجه درباره هوک این است که حمایت جرد کوشنر، داماد و مشاور ارشد ترامپ را نیز با خود دارد. هوک و کوشنر همفکری زیادی دارند و گفته می‌شود با خروج قریب‌الوقوع جیسون گرینبلات، تدوینگر طرح صلح خاورمیانه موسوم به «معامله قرن»، هوک جای او را خواهد گرفت.

داگلاس مک گرگور

سرهنگ بازنشسته ارتش که کتاب‌های متعددی درباره لزوم بازنگری در ساختار ارتش آمریکا نوشته، از دیگر چهره‌های امنیتی مورد علاقه ترامپ است. مک گرگور همچنین یکی از برنامه‌های مورد علاقه ترامپ در شبکه فاکس‌نیوز را اجرا می‌کند. رسانه‌های آمریکایی می‌گویند برنامه او و ارزیابی یکی از میهمانانش درباره تبعات مرگ‌بار سیاسی حمله به ایران باعث شد تا ترامپ در آخرین لحظات مانع از اجرائی‌شدن فرمان خود برای حمله به بعضی مواضع ایران در واکنش به هدف قراردادن پهپاد آمریکایی شود.

ریچارد گرنل

ریچارد گرنل، سفیر فعلی ایالات متحده در آلمان، یکی از معدود هواداران دیپلماسی خاص ترامپ است و در مقابل هم ترامپ علاقه زیادی به این دیپلمات دارد. گرنل کوتاه‌مدتی پس از آنکه کار خود را در آلمان آغاز کرد، به شرکت‌های آلمانی نسبت به همکاری تجاری با ایران هشدار داد. این هشدار با واکنش منفی شرکت‌های آلمانی روبه‌رو شد اما در نهایت این شرکت‌ها مجبور به تبعیت از تحریم‌های ایالات متحده علیه ایران شدند. چندی پیش هم نام گرنل به‌عنوان یکی از گزینه‌های مورد نظر ترامپ به عنوان سفیر آمریکا در سازمان ملل مطرح شده بود.

رویداد

واکنش روسیه به حذف بولتون

● معاون وزیر خارجه روسیه معتقد است کناررفتن جان بولتون از سمت مشاور امنیت ملی رئیس‌جمهوری آمریکا تغییری در روابط مسکو و واشنگتن ایجاد نمی‌کند.

مرکل، آماده خروج بریتانیا

● آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان با اشاره به مناقشات داخلی در بریتانیا درباره تصمیم بوریس جانسون، نخست‌وزیر، برای خروج از اتحادیه اروپا گفت: آماده خروج بدون توافق از اتحادیه اروپا هستیم، اما آمادگی خود را نیز برای همکاری با این کشور اعلام می‌کنیم.

انفجار در نزدیکی سفارت آمریکا

● در نخستین ساعات صبح چهارشنبه برابر با ۱۱سپتامبر، انفجاری پایتخت افغانستان را به لرزه درآورد. وزارت دفاع آمریکا می‌گوید این انفجار که در نزدیکی ساختمان سفارت آمریکا در افغانستان رخ داده، تأثیری بر کارکنان سفارت آمریکا نداشته است.

وعده رهبر هنگ‌کنگ به خروج از بحران

● کری لام، مدیر اجرائی هنگ‌کنگ تأکید کرد این دولت‌شهر نیمه‌خودمختار می‌تواند از ماه‌ها اعتراض خارج شده و به وضعیت قبلی خود بازگردد؛ بااین‌حال هیچ نشانه‌ای از آرام‌شدن تنش‌ها به چشم نمی‌خورد.

بدترین کشورها از نظر سانسور رسانه‌ها

● یک دیده‌بان رسانه‌ای در گزارشی در رابطه با سانسور افراطی در رسانه کشورها اعلام کرد اریتره بدترین کشور در جهان به لحاظ سانسور مطبوعاتی است. در این گزارش همچنین از کره‌شمالی، چین و عربستان هم نام برده شد.

سفر پوتین به عربستان

● السانر نوواک، وزیر انرژی روسیه، اعلام کرد که ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، ماه آتی میلادی به ریاض سفر خواهد کرد.

نتانیاهو وعده داد دره اردن را به اسرائیل الحاق کند

صلح قربانی انتخابات

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، در آستانه انتخابات برای دل‌بردن از راست‌های افراطی اسرائیل و جذب آرای آنها، بار دیگر وعده‌ای محیرالعقول داد؛ وعده‌ای که در صورت تحقق می‌تواند همه آن اندک تلاش‌های جامعه جهانی برای برقراری صلح نیم‌بند در منطقه را به یغما ببرد. نتانیاهو سه‌شنبه‌شب در یک سخنرانی زنده تلویزیونی وعده داد که در صورت پیروزی در انتخابات آتی اسرائیل بخش مهمی از سرزمین‌های اشغالی کرانه باختری یعنی دره اردن و شمال بحرالمیت را به اسرائیل ضمیمه کند: «پس از تأسیس کابینه جدید حاکمیت اسرائیل را بر دره اردن و شمال بحرالمیت اعمال می‌کنم». آن‌طور که نتانیاهو مدعی شده است، در صورت پیروزی‌اش این گام بلافاصله بعد از انتخابات برداشته خواهد شد. دره اردن و شمال بحرالمیت تقریبا شامل ۳۰ درصد از خاک کرانه باختری می‌شود و حدود ۶۵ هزار فلسطینی و ۱۱ هزار مهاجر غیرقانونی اسرائیلی در این منطقه زندگی می‌کنند. این منطقه که از آن به منطقه سی هم یاد می‌شود، مدت‌هاست که تحت کنترل نظامی اسرائیل قرار دارد. این منطقه که مساحت آن دو هزار و ۴۰۰ کیلومترمربع است، از بحرالمیت در جنوب تا شهر بیت شائن در شمال امتداد دارد. اسرائیل مدت‌هاست می‌گوید تحت هر توافق صلحی با فلسطینیان می‌خواهد کنترل نظامی بر این منطقه را حفظ کند. اسرائیل در سال ۱۹۶۷ کرانه باختری رود اردن را اشغال کرد اما در این پنج دهه آن را ضمیمه خاک خود نکرده است. این در حالی است که فلسطینی‌ها همه این سرزمین را بخشی از کشور مستقل فلسطین در آینده می‌دانند. نتانیاهو که انتخابات چالش‌برانگیزی را پیش‌رو دارد، در این سخنرانی تلویزیونی بار دیگر وعده الحاق همه شهرک‌های یهودی کرانه باختری را تأیید کرد ولی گفت چنین اقدامی تا پیش از انتشار برنامه صلح ایالات متحده و مشورت با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، صورت نمی‌گیرد. با این حال، یکی از مقامات آمریکایی درباره موضع این کشور درباره اظهارات اخیر نتانیاهو گفت: «در حال حاضر سیاست ایالات متحده تغییری نکرده است. ما چشم‌انداز صلح را بعد از انتخابات اسرائیل منتشر و تلاش می‌کنیم بهترین مسیر را برای تحقق امنیت، فرصت و ثبات در منطقه تعیین کنیم». آمریکا همواره یکی از مهم‌ترین متحدان اسرائیل به شمار می‌رفته است اما از سال ۲۰۱۶ و به‌قدرت‌رسیدن دونالد ترامپ این حمایت‌ها چنان افزایش یافته که تغییر چشمگیری را در رویکرد این کشور در قبال اسرائیل رقم زده است. در سال ۲۰۱۷ ترامپ در اقدامی که برهم‌زننده سیاست چنددهه‌ای آمریکا در قبال اسرائیل بود، تصمیم گرفت سفارت امریکا را از تل‌آویو به اورشلیم منتقل کند و اورشلیم را به‌عنوان پایتخت اسرائیل به رسمیت شناخت. از همان زمان رهبران فلسطینی اعلام کرده‌اند ایالات متحده نمی‌تواند میانجیگر صادقی در گفت‌وگوهای صلح باشد. به باور بسیاری از ناظران، الحاق شهرک‌های یهودی‌نشین کرانه باختری به اسرائیل احتمالا هرگونه امیدی برای به نتیجه‌رسیدن راه‌حل دو کشوری را از بین می‌برد. نتانیاهو هم در سخنرانی خود هیچ اشاره‌ای نکرده است که می‌خواهد با ساکنان فلسطینی این منطقه چه کند. تامر کارموت، از مؤسسه تحصیلات تکمیلی دوحه، به الجزیره گفته است اگر اظهارات نتانیاهو عملی شود، مرحله‌ای جدید از درگیری را آغاز می‌کند و هرگونه امیدی به راه‌حل دو کشوری را نابود خواهد کرد. به‌گفته کارموت: «روند صلح همین حالا هم به لحاظ بالینی مرده است و این اقدام به معنای واقعی کلمه آن را به پایان می‌برد».

همراهی راست‌گرایان افراطی

کمتر از یک هفته دیگر انتخابات پارلمانی اسرائیل برگزار می‌شود و طبق نظرسنجی‌ها، نتانیاهو جایگاه شکننده‌ای در این انتخابات دارد. از این‌رو به نظر می‌رسد اظهارات اخیر نتانیاهو که در نطقی انتخاباتی بیان شده، با هدف جذب آرای ملی‌گرایان افراطی اسرائیل بوده است. به گفته هری فاوست، خبرنگار الجزیره در بیت‌المقدس، نتانیاهو در گذشته، از جمله در ماه آوریل هم چنین وعده‌هایی داده است اما رسانه‌های اسرائیلی با شک و تردید به این وعده‌ها نگریسته‌اند. آن‌طور که فاوست می‌گوید، بیشتر رسانه‌های اسرائیلی با لحنی تمسخرآمیز از نمایشی‌بودن اظهارات نتانیاهو گفته‌اند. کارموت هم می‌گوید نتانیاهو با تکرار تهدیداتش مبنی بر الحاق کرانه باختری این واقعیت را نادیده می‌گیرد که طبق قوانین بین‌المللی، این امر غیرقانونی و بسیار خطرناک است. به گفته کارموت، اینکه جامعه بین‌المللی به اظهارنظرهای نتانیاهو پاسخی ندهد، پیام اشتباهی به همه طرف‌های درگیر و به‌ویژه فلسطینی‌هایی خواهد بود که به دلیل اشغال بهای سنگینی داده‌اند اما هیچ‌کس در راهی صادقانه به آنها کمک نمی‌کند. با این حال، صداهای انتقادی از درون فلسطین و خاورمیانه بلند بود و بسیاری از سران عربی به این اظهارات نتانیاهو واکنش نشان دادند. محمد شتایه، نخست‌وزیر فلسطین، نتانیاهو را بزرگ‌ترین مانع صلح خاورمیانه نامید و گفت: قلمرو فلسطین بخشی از کمپین انتخاباتی نتانیاهو نیست. محمود عباس، رئیس‌جمهور فلسطین، هم گفت: همه معاهده‌ها و توافق‌ها در صورت چنین اقدامی باطل می‌شود. وزیران خارجه اتحادیه عرب هم با صدور بیانیه‌ای این برنامه نتانیاهو را محکوم کردند و این ادعا را عامل تضعیف روند احتمالی صلح خواندند. عربستان سعودی هم این طرح را به‌شدت محکوم کرده و آن را اقدامی «بسیار خطرناک» و «نقض آشکار منشور سازمان ملل متحد» خوانده است.